Öryggisblað (MSDS)

Reglug. 866/2012 og 1272/2008/EB (CLP), rg. 750/2008 (REACH).

Ásbjörn Ólafsson ehf.

1. Auðkenning efnis eða blöndu og upplýsingar um fyrirtæki.

1.1. Auðkenni vöru

Söluheiti vöru:	**SONAX Rubber Protectant**
Tilvísunarnúmer:	340200, 340400
Gerð vöru:	Blanda, vökvi í þrýstihylki.

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnisins eða blöndunnar og notkun sem ráðið er frá

Notkun vöru:	Fyrir umhirðu bíla.
Fráráðin notkun:	-

1.3. Upplýsingar um fyrirtækið sem lætur gera öryggisblaðið

Fyrirtæki: Ásbjörn Ólafsson ehf. • Köllunarklettsvegi 6 • 104 Reykjavík
sími 414 1100
www.asbjorn.is

Tengiliður fyrirtækis: tinna@asbjorn.is

Útgáfudagsetning:	11.03.2014
Útgáfa:	1,0
Gerð öryggisblaðs:	EFNAVERND ehf., Reykjavík, http://efnavernd.is

1.4. Neyðarsímanúmer:

Neyðarlínan; sjúkrabifreið, slökkvilið og lögregla: sími 112
Eiturefnamiðstöð Landspítala - háskólasjúkrahúss, Reykjavík: sími 543 2222

2. Hættugreining.

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun skv. reglug. 236/1990 og 750/2008 með síðari breytingum (REACH)

Fx	Afar eldfimt	H12
-		H52/53
-		H66-67

Flokkun skv. reglug. (EB) 1272/2008 með síðari breytingum (CLP)

GHS02	Eldf. úðaefni 1;	H222, H280
GHS07	SEM-VES 3;	H336
-	Langv. eit. á vatn 3;	H412

Helstu hættur

Eðlisræn hætta:	Afar eldfimt úðaefni. Þrýstihylki, getur sprungið ef hitað yfir 50°C.
Heilsufarshætta:	Innöndun gufu getur valdið sljóleika og svima. Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.
Umhverfishætta:	Skaðlegt vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.

2.2. Umbúðamerkingar

Umbúðamerkingar skv. reglug. 236/1990 og 750/2008 með síðari breytingum (REACH)

Hættumerki: -

Innihaldsefni: -

Hættusetningar: -

Varnaðarsetningar: -

Viðbótarmerkingar: -

Umbúðamerkingar skv. reglug. (EB) 1272/2008 með síðari breytingum (CLP)

Hættumerki: GHS02, GHS07

Viðvörunarorð: Hættta

Innihaldsefni: Kolvetni

Hættusetningar (H):
H222 Afar eldfimt úðaefni.
H280 Inniheldur lofttegund undir þrýstingi, gæti sprungið við upphitun.
H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
H412 Skaðlegt lífi í vatni með langvinnum áhrifum.

Varnaðarsetningar (P)

Almennar:
P101 Ef leita þarf læknis skal hafa umbúðir eða umbúðamerkingar tiltækar.
P102 Geymist þar sem börn ná ekki til.

Forvarnir:
P210 Haldið frá hitagjöfum, neistagjöfum, opnum eldi og heitum flötum - Reykingar bannaðar.
P211 Má ekki úða á opinn eld eða annan hita- og neistagjafa.
P251 Þrýstihylki: Ekki má gata eða brenna hylki jafnvel þótt þau séu tóm.
P260 Andið ekki að ykkur úða/gufu/ýringi.
P271 Notið eingöngu utandyra eða í vel loftræstu rými.

Viðbrögð: -

Geymsla: P410 + P412 Hlífið við sólarljósi. Hlífið við hærri hita en 50 °C.

Förgun: P501 Fargið innihaldi/íláti í samræmi við innlendar og alþjóðlegar kröfur.

Viðbótarupplýsingar: *Innihaldsmerking skv. reglugerð 708/2008 um þvotta- og hreinsiefni (má vera á íslensku, ensku eða norðurlandamáli öðru en finnsku):*
Inniheldur ≥ 30% alifatísk kolvetni.

Takmarkanir á notkun: -

2.3. Aðrar hættur

Aðrar hættur: -

Texti allra hættusetninga og H-setninga, sjá kafla 16.

Ath.: *Umbúðamerkingar skulu vera skv. rg. (EB) 1272/2008 (CLP)* ***eða*** *rg. 236/1990 & 750/2008 (REACH).*

3. Samsetning/upplýsingar um innihaldsefni.

CAS-nr.	*EB-nr.*	**Efnaheiti**	*Magn, %*	*Flokkun*
64742-48-9	927-241-2	Kolvetni, C9-C10, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, < 2% arómatar	75 - 100	Xn H10-52/53-65-66-67 Eldf. vökvi 3 H226

				Eit. v. ásvelg. 1 H304 SEM-VES 3 H336 Langv.eit.á vatn3 H412
124-38-9	204-696-9	Koldíoxíð	< 5	- Loftt. u. þrýst. H281
123-86-4	204-658-1	n-Bútýlasetat	< 5	- H10-66-67 Eldf. vökvi 3 H226 SEM-VES 3 H336

Lýsing: Gas undir þrýstingi og blanda leysiefna og silíkona.

Varnaðarmerkingar, sjá kafla 2. ***Texti allra hættusetninga og H-setninga, sjá kafla 16.***

4. Skyndihjálp.

4.1. Lýsing á skyndihjálparaðgerðum

Almennt: Flytjið slasaða af hættusvæðinu og látið hann hvílast. Fjarlægið föt sem mengast hafa af efninu.

Við innöndun: Tryggið hreint loft. Leitið strax læknis ef fram kemur erting í öndunarfærum, svimi eða ógleði og ef slasaði missir meðvitund.

Snerting við húð: Þvoið vel með vatni og mildri sápu.

Snerting við augu: Skolið vel með nægu vatni í nokkrar mínútur með augað vel opið. Leitið læknis ef óþægindi eru viðvarandi.

Inntaka: Framkallið EKKI uppköst. Leitið umsvifalaust læknis.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Áhrif, einkenni: Höfuðverkur, svimi, ógleði, slen og húðþurrkur. Sjá kafla 11.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Upplýsingar fyrir heilbrigðisstarfsfólk:

Meðhöndlun skv. einkennum og mati læknis.

5. Viðbrögð við eldsvoða.

5.1. Slökkviefni/búnaður

Heppileg slökkviefni: Froða, kolsýra, duft, vatnsúði.

Óhentugur búnaður: Notið ekki háþrýsta vatnssprautu.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Sérstakar hættur: Efnið getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti. Við bruna geta myndast kolmónoxíð og brennisteinsoxíð.

5.3. Ráðleggingar fyrir slökkviliðsmenn

Hlífðarbúnaður: Notið fullan hlífðarbúnað og ferskloftstæki við slökkvistörf. Forðist innöndun efna frá bruna.

Sérstakar aðferðir: Kælið lokaðar umbúðir með efninu á hættusvæðinu með vatnsúða. Menguðu vatni, sem notað er við slökkvistörf, þarf að safna og farga sem spilliefni. Það má ekki fara í niðurföll.

6. Ráðstafanir vegna efnaleka.

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Öryggisráðstafanir: Fjarlægið allt sem valdið getur íkveikju. Tryggið fullnægjandi loftræstingu. Haldið óviðkomandi frá hættusvæðinu.
Hlífðarbúnaður: Notið viðeigandi persónuhlífar við hreinsunarstörf.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Varúðarráðstafanir: Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg. Ef efnið berst í niðurföll eða vatn í umhverfinu þarf að láta viðkomandi yfirvöld vita.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Efnaleki: Notið sand, jarðveg, sag eða önnur óvirk ísogsefni til að hefta og hreinsa upp efnið og látið í viðeigandi og merkt ílát til endurvinnslu eða förgunar. Fargið efninu í samræmi við reglur um förgun; sjá kafla 13.

6.4. Tilvísanir í aðra kafla

Tilvísanir: Sjá kafla 7 fyrir upplýsingar um meðhöndlun.
Sjá kafla 8 fyrir upplýsingar um persónuhlífar.
Sjá kafla 13 fyrir upplýsingar um förgun.

7. Meðhöndlun og geymsla.

7.1. Varúðarráðstafanir fyrir örugga meðhöndlun

Meðhöndlun: Tryggið fullnægjandi loftræstingu/frásog á vinnusvæði. Forðist innöndun gufu/úða og snertingu við húð.
Fjarlægið allt sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Gerið varúðarráðstafanir gegn stöðurafmagni. Þrýstihylki: Hlífið við sólarljósi og hita yfir 50˚C. Ekki má gata eða brenna hylki jafnvel þótt þau séu tóm. Úðið ekki á eld eða glóandi hluti. Mjög rokgjörn og eldfim efni losna við notkun.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna hvers konar ósamrýmanleika

Geymsla: Fylgið reglum um geymslu þrýstihylkja. Gólf þurfa að vera þétt og þola leysiefni. Geymist á köldum og vel loftræstum stað. Verjið gegn hita og beinu sólarljósi. Æskilegt geymsluhitastig er 20°C. Umbúðir geta sprungið ef þær hitna yfir 50°C.
Ósamrýmanleiki: Sterkir oxunarmiðlar.

7.3. Sértæk endanleg notkun

Sértæk notkun: -

8. Váhrifavarnir/persónuhlífar.

8.1. Mengunarmörk

Mengunarmörk skv. reglugerð 390/2009 ((MG) = meðalgildi fyrir 8 klst., (ÞG) = þakgildi):

Olíuþoka, (olíuúði):	(MG)		1 mg/m^3
Bútýlasetat, allir ísómerar:	(MG)	150 ppm	700 mg/m^3

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar aðgerðir: Notið góða almenna loftræstingu og/eða frásog til að halda loftmengun á vinnusvæði undir mengunarmörkum.

Persónuhlífar;

Öndunartæki:	Notið öndunargrímu með síu fyrir lífrænt gas og gufur af gerð A, litur brúnn (DIN EN 14387), ef loftræsting er ekki fullnægjandi eða hætta er á að mengun fari yfir mengunarmörk.
Fyrir augu:	Hlífðargleraugu skv. staðli EN 166.
Fyrir hendur:	Hlífðarhanskar úr nítrílgúmmíi. Hlífðarhanskar þurfa að vera ógegndræpir og þolnir gagnvart efninu. Ráðlögð þykkt ≥ 0,4 mm (EN374). Gegndræpi í flokki 5, gegndræpitími ≥ 480 mínútur.
Fyrir húð:	Viðeigandi hlífðarfatnaður.
Hreinlæti við vinnu:	Viðhafið góðar venjur og hreinlæti við meðferð efna. Haldið efninu frá matvælum og öðrum neysluvörum, fóðri og lyfjum. Þvoið hendur fyrir hlé og eftir vinnu.
Umhverfið:	Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar.

9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Ástand:	Vökvi í þrýstihylki
Útlit:	Gulleitur
Lykt:	Einkennandi
Sýrustig (pH):	-
Suðumark:	120-165°C
Bræðslumark:	-
Blossamark:	26°C (DIN 51755)
Sprengimörk:	0,6-7,0% (kolvetnablanda)
Íkveikimörk:	-
Gufuþrýstingur:	-
Gufuþéttni:	-
Uppgufunarhraði:	-
Rokgjörn lífræn efni:	-
Eðlisþyngd:	0,77 g/cm^3 við 20°C
Seigja:	Flæðitími við 20°C; 10-12 s (DIN EN ISO 2431/4 mm)
Leysni:	Leysist ekki í vatni eða erfitt að blanda
Deilistuðull:	-

10. Stöðugleiki og hvarfgirni.

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni: Engin hættuleg hvörf þekkt.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki: Stöðugt við venjulegar aðstæður.

10.3. Möguleg hættuleg efnahvörf

Hættuleg efnahvörf: Engin hættuleg hvörf þekkt.

10.4. Skilyrði sem þarf að varast

Skilyrði: Haldið frá hita, opnum eldi og öðru sem getur valdið íkveikju og reykið ekki. Við upphitun eða bruna myndast yfirþrýstingur í umbúðunum og þær geta sprungið. Þrýstihylki; hlífið við sólarljósi og hita yfir 50˚C. Ekki má gata eða brenna hylki jafnvel þótt þau séu tóm.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast: Sterkir oxunarmiðlar.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg efni: Engin þekkt.

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar.

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Almennt: Rannsóknarniðurstöður um vöruna liggja ekki fyrir.

Helstu áhrifaleiðir: -

Áhrif við innöndun: Innöndun gufu getur valdið sljóleika og svima.
Áhrif á augu: Getur valdið minniháttar ertingu.
Áhrif á húð: Endurtekin eða viðvarandi snerting getur valdið minniháttar ertingu og þurri eða sprunginni húð.
Áhrif við inntöku: -

Bráð eiturhrif: Kolvetnablanda:

LD50 (inntaka, rottur):	> 5000 mg/kg (OECD 401)
LD50 (húð, kanínur):	> 5000 mg/kg (OECD 402)
LC50 (innöndun, rottur):	> 4951 mg/l/4 klst. (OECD 403).

Upplýsingar um blönduna liggja ekki fyrir. Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um önnur innihaldsefni.

Langvinn áhrif: Inniheldur engin efni sem talin eru valda krabbameini, vera stökkbreytivaldandi eða hafa skaðleg áhrif á frjósemi.

12. Vistfræðilegar upplýsingar.

12.1. Eiturhrif

Eiturhrif: Efnið er talið skaðlegt vatnalífverum og getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.

Kolvetnablanda, bráð eiturhrif:
EL50 (liðdýr, Daphnia magna): > 22 - < 46 mg/l/48 klst.
EL50 (þörungar, Pseudokirchneriella subcapitata): > 1000 mg/l/72 klst.
LL50 (fiskur, Oncorhynchus mykiss): > 10 - < 30 mg/l/96 klst.
NOELR (þörungar, Pseudokirchneriella subcapitata): < 1 mg/l/72 klst.

Upplýsingar um blönduna liggja ekki fyrir. Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um önnur innihaldsefni.

12.2 Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Þrávirkni/niðurbrot: Lífniðurbrot kolvetnablöndu; > 70% (28 dagar).

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun í lífverum: -

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi og vatni

Hreifanleiki: Kolvetnablanda gufar hratt upp og dreifist í lofti.

12.5. Mat á PBT/vPvB*- eiginleikum

PBT/vPvB efni: Á ekki við.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Aðrar upplýsingar: Hindrið að efnið berist óþynnt eða í miklu magni í niðurföll, yfirborðsvatn eða grunnvatn.

** PBT: þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð*
vPvB: mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

13. Förgun.

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Meðhöndlun úrgangs: Endurvinnið ef hægt er. Skemmt efni, afgangar og menguð ísogsefni skilist á móttökustöð fyrir spilliefni.

Úrgangsflokkun: 15 01 10 umbúðir sem innihalda leifar hættulegra efna eða eru mengaðar af þeim.

Förgun umbúða: Fargið umbúðum á sambærilegan hátt og vörunni sjálfri.

Endurnýtið eða endurvinnið ef hægt er. Forðist að mengun berist í niðurföll, vötn, vatnsfarvegi, grunnvatn eða jarðveg. Fargið úrgangi í samræmi við innlendar og alþjóðlegar reglur.

14. Upplýsingar um flutninga.

Flutningur á landi:	ADR-flokkur:	2	Flokkunarkóði:	5F Gases
	SÞ-númer:	1950	Pökkunarflokkur:	-
	Hættunúmer:	-	Magntakmörkun:	1L
	Varúðarmerki:	2.1	Gangakóði:	D
	Nafn efnis:	1950 AEROSOLS		
Flutningur á sjó:	IMDG flokkur:	2.1	Pökkunarflokkur:	-
	SÞ-númer:	1950	EmS:	-
	Varúðarmerki:	2.1	Sjávarmengandi:	Nei
	Nafn efnis:	AEROSOLS		
Flutningur í lofti:	IATA flokkur:	2.1	Pökkunarflokkur:	-
	SÞ-númer:	1950	Magntakmörkun:	-
	Varúðarmerki:	2.1		
	Nafn efnis:	AEROSOLS, flammable		

Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/'78 og IBC-kóðanum:

-

15. Upplýsingar varðandi regluverk.

15.1. Sértæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

EB reglugerðir: SEVESO category (96/82/EC): 8
Aðrar reglugerðir: -

Takmarkanir á notkun: Takmarkanir geta verið á notkun ungmenna á efninu, sem fara þarf eftir. Takmarkanir geta verið á notkun þungaðra kvenna og kvenna með börn á brjósti á efninu, sem fara þarf eftir.

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggisskýrsla: Hefur ekki verið gerð.

16. Aðrar upplýsingar.

Dagsetning útgáfu:	11.03.2014
Útgáfa númer:	1,0
Breyttir liðir:	-
Öryggisblað gert fyrir:	Ásbjörn Ólafsson ehf. • Köllunarklettsvegi 6 • 104 Reykjavík sími 414 1100 www.asbjorn.is
Gerð öryggisblaðs:	EFNAVERND ehf., Reykjavík, http://efnavernd.is

Texti allra hættusetninga og H-setninga í kafla 3:

H10	Eldfimt.
H52/53	Skaðlegt vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.
H65	Hættulegt; getur valdið lungnaskaða við inntöku.
H66	Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.
H67	Innöndun gufu getur valdið sljóleika og svima.
H226	Eldfimur vökvi og gufa.
H281	Inniheldur kælda lofttegund, gæti valdið kalsárum.
H304	Getur verið banvænt ef kyngt og komist í öndunarveg.
H336	Getur valdið sljóleika eða svima.
H412	Skaðlegt lífi í vatni með langvinnum áhrifum.

Aðrar upplýsingar: -

Ofangreindar upplýsingar eru byggðar á fyrirliggjandi vitneskju um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi þegar öryggisblöðin eru gerð en fela ekki í sér ábyrgð á eiginleikum vörunnar eða afleiddum afleiðingum af notkun hennar. Notkun vörunnar er á ábyrgð notenda þar sem hún er utan áhrifasviðs framleiðanda.

Þetta öryggisblað er unnið eftir MSDS frá SONAX GmbH, D-86633 Neuburg (Donau), Deutchland., dags. 23.01.2014.